

Kennisinstituut voor Taalontwikkeling

Concrete uitwerking competentieprofiel ISK NT2-docent

ITTA UvA

Amsterdam, april 2019

Inhoud

Inleiding.....	2
ISK-specifieke competenties	
ISK Competentie 1 Begeleider van (groepen van) pubers met een migratieachtergrond	3
ISK Competentie 2 Begeleider van individuele taalverwervingsprocessen.....	3
ISK Competentie 3 Begeleider van de ontwikkeling van schoolse vaardigheden.....	3
ISK Competentie 4 Begeleider van zelfstandig leren.....	4
ISK Competentie 5 Begeleider van maatschappelijke ontwikkeling van de leerling.....	4
ISK Competentie 6 Begeleider van loopbaankeuze.....	4
ISK Competentie 7 Vakgericht taaldocent.....	5
ISK Competentie 8 Educatief partner.....	5
Competenties BVNT2	
BVNT2 Competentie A.1 De competente taalgebruiker.....	6
BVNT2 Competentie A.2 Taalbeschouwer.....	6
BVNT2 Competentie A.3 Vaststeller van de beginsituatie.....	6
BVNT2 Competentie A.4 Begeleider van het leerproces	6
BVNT2 Competentie A.5 Evaluator.....	7
BVNT2 Competentie B.1 Pedagogische competentie	8
BVNT2 Competentie B.2 Organisatorische competentie	8
BVNT2 Competentie B.3 Competent in het samenwerken met collega's	9
BVNT2 Competentie B.4 Competent in reflectie en ontwikkeling.....	9
BVNT2 Competentie B.5 Competent in het samenwerken met de omgeving.....	10
BVNT2 Competentie C.1 Alfabetisering.....	10
Verantwoording.....	11

Inleiding

ISK-leerlingen vormen een op zichzelf staande doelgroep die wezenlijk anders is dan de groep volwassen NT2-leerders, wat betekent dat er aandacht dient te zijn voor de specifieke vaardigheden en kennis die in het ISK-onderwijs een rol spelen. Omdat een beschrijving van de ISK-specifieke docentcompetenties ontbrak hebben zowel de BVNT2 als het ITTA - in dezelfde periode - instrumenten ontwikkeld rond de competenties voor ISK-docenten. Het resultaat is dat er verschillende instrumenten beschikbaar zijn die goed bij elkaar aansluiten en die ieder een eigen doel hebben. Voor de NT2-opleiders is er een specialistisch deel *C.5 Docent op een internationale Schakelklas (ISK)* in het BVNT2-competentieprofiel¹, dat de competenties in algemene zin beschrijft. Voor de dagelijkse onderwijspraktijk in de ISK zijn er twee instrumenten ontwikkeld: de *Concrete uitwerking competentieprofiel ISK NT2-docent* en de *Zelfevaluatie Competentieprofiel ISK NT2-docent*.

Concrete uitwerking competentieprofiel ISK NT2-docent

De *Concrete uitwerking Competentieprofiel ISK NT2-docent* is een praktijkgericht instrument en sluit aan op de specialisatie C.5 en de basiscompetenties A en B van het profiel van de BVNT2. Het biedt diverse partijen binnen de ISK een concreet beeld van welke competenties bij een docent NT2 in de ISK horen.

- Voor ISK-docenten
NT2-docenten in de ISK vormen zich aan de hand van de *Concrete uitwerking competentieprofiel ISK NT2-docent* een beeld van over welke competenties zij zouden moeten beschikken om een allround ISK-docent te zijn.
- Voor coördinatoren
De *Concrete uitwerking competentieprofiel ISK NT2-docent* biedt coördinatoren inzicht in over welke competenties een docent in de ISK zou moeten beschikken. Deze uitwerking kan dan ook gebruikt worden bij het werven van nieuw personeel, maar ook bij deskundigheidsbevordering en jaargesprekken.
- Voor ISK-vakdocenten, mentoren, loopbaanbegeleiders
Hoewel het profiel voornamelijk gericht is op taaldocenten werkzaam binnen een ISK, kunnen ook ISK-vakdocenten of mentoren het competentieprofiel inzetten. In het profiel wordt namelijk ook aandacht besteed aan de rol van taal binnen het vakonderwijs. Daarnaast bevatten enkele competenties indicatoren die specifiek bedoeld zijn voor mentoren en/of loopbaanbegeleiders.

Zelfevaluatie competentieprofiel ISK NT2-docent

Naast deze *Concrete uitwerking* is er ook de *Zelfevaluatie* die aansluit bij de concrete uitwerking en waarmee docenten en/of teams hun competenties in beeld kunnen brengen.

¹ <https://bvnt2.org/certificering-scholing/competentieprofiel/>

ISK-specifieke competenties

ISK Competentie 1 Begeleider van (groepen van) pubers met een migratieachtergrond

De docent kan omgaan met de doelgroep voor nieuwkomersonderwijs in de ISK. De docent laat dit zien door...

1. affiniteit te hebben met jongeren tussen de 12 en 18 jaar.
2. zich op de hoogte te stellen van de sociaal-culturele achtergrond van de leerlingen en een open, respectvolle houding te hebben naar de leerlingen.
3. verschillen en overeenkomsten te zien tussen leerlingen die in een AZC wonen/een vluchtgeschiedenis hebben en kinderen van arbeidsmigranten.
4. oog te hebben voor en inlevingsvermogen in emotionele processen zoals verliesverwerking bij pubers.
5. ontwikkelings- of gedragsproblemen bij individuele leerlingen te signaleren en in overleg met collega's te beoordelen of en zo ja, hoe deze aangepakt kunnen worden.
6. oog te hebben voor groepsprocessen in de klas en adequaat te reageren op dynamiek tussen de leerlingen, zoals pestgedrag of buitengesloten leerlingen.
7. om te kunnen gaan met steeds wisselende leerlingpopulaties en flexibel te zijn.

ISK Competentie 2 Begeleider van individuele taalverwervingsprocessen

De docent is zich bewust van individuele verschillen tussen leerlingen, weet hoe hij hierop moet anticiperen en hoe hij deze verschillen kan benutten in de les. De docent laat dit zien door...

1. kennis te hebben van het Raamwerk NT2, het Raamwerk Alfabetisering NT2 en het Referentiekader Taal en de verschillen daartussen.
2. zijn taalgebruik aan te passen aan het niveau van de leerling en effectief gebruik te maken van meertaligheid in de ondersteuning van de leerling en de samenwerking van leerlingen onderling.
3. individuele leerdoelen te formuleren voor leerlingen en die in te zetten in de les.
4. gedifferentieerd te werken door middel van variatie in instructie, leerstofaanbod en feedback.
5. een scala aan werkvormen te gebruiken om leerlingen op maat onderwijs aan te bieden.
6. lesmateriaal te laten aansluiten bij het niveau van de individuele leerling.
7. onderscheid te maken tussen een beperkte ontwikkelingspotentie en beperkte prestaties vanwege een (nog) lage taalvaardigheid.
8. interactieve lessen te geven en goed klassenmanagement te hanteren.

ISK Competentie 3 Begeleider van de ontwikkeling van schoolse vaardigheden

De docent kan werken met leerlingen die geen of andere ervaringen hebben met school en leren. De docent laat dit zien door...

1. met de betreffende leerlingen studievoordigheden en schoolse vaardigheden te ontwikkelen, zoals plannen, het bijhouden van een agenda, leren leren en het maken van huiswerk.
2. vereiste digitale vaardigheden over te brengen aan de betreffende leerlingen.
3. het lesmateriaal aan te vullen met concrete en praktische voorbeelden en opdrachten.
4. kleine resultaten te zien, te benoemen en zichtbaar te maken.

ISK Competentie 4 Begeleider van zelfstandig leren

De docent vervult de rol van coach en begeleider van het leerproces. De docent laat dit zien door...

1. de leerling op adequate wijze te stimuleren en motiveren tot leren en samen met de leerling doelen te stellen.
2. het (zelfstandig) leervermogen van de leerling te ontwikkelen en te benutten door middel van een coachende houding.
3. het gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen van de leerder te stimuleren.

ISK Competentie 5 Begeleider van maatschappelijke ontwikkeling van de leerling

De docent integreert burgerschap, sociale vaardigheden en kennis van de Nederlandse maatschappij in de lespraktijk. De docent laat dit zien door...

1. het onderwijs te laten aansluiten bij de leefwereld en belevingswereld van de leerling en zo de talige doelen aan niet-talige doelen te koppelen.
2. buitenschools (taal)leren te stimuleren zodat leerlingen kennis maken met de Nederlandse maatschappij en bewust worden van de rol van taal daarin.
3. een sensitieve, open houding ten aanzien van cultuurverschillen te tonen, deze respectvol bespreekbaar te maken en te werken aan cultureel begrip bij leerlingen.
4. leerlingen te stimuleren deel te nemen aan activiteiten in de maatschappij.
5. respect te tonen voor opvattingen van leerlingen met betrekking tot precieze onderwerpen zoals homohuwelijk, samenwonen etc.
6. de leerlingen op begripvolle wijze uitleg te geven over Nederlandse normen, waarden en regels.

ISK Competentie 6 Begeleider van loopbaankeuze

De docent heeft kennis van het regulier onderwijs (vo/mbo/ho) en kan de leerling op de juiste manier begeleiden bij de route naar het vervoltraject. De docent laat dit zien door...

1. op de hoogte te zijn van mogelijke vervoltrajecten en eventuele vereisten daarvoor.
2. leerlingen te laten kennismaken met het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt door loopbaanoriënterende activiteiten.
3. zich op de hoogte te stellen van ontwikkelingen in het regulier onderwijs.
4. intensief samen te werken met collega's, zowel binnen de ISK als met collega's uit het regulier onderwijs, om leerlingen zo goed mogelijk te kunnen begeleiden.

Specifiek voor mentoren geldt dat zij laten zien...

1. al in de instroomfase te onderzoeken wat de potentie is van de leerling en bewust te kijken welk regulier traject het beste aansluit bij de wensen en capaciteiten van de leerling.
2. eraan bij te dragen dat leerlingen passende adviezen krijgen die aansluiten bij hun ambities en capaciteiten.
3. leerlingen te begeleiden bij het maken van keuzes gericht op hun studie en loopbaan.

ISK Competentie 7 Vakgericht taaldocent

De docent kan de vakinhouden van het regulier onderwijs koppelen aan taalontwikkeling. De docent laat dit zien door...

1. te weten wat de leerling nodig heeft om te kunnen doorstromen naar het regulier onderwijs en zijn lesaanbod daarop af te stellen.
2. samen te werken met vakcollega's en samen met hen gemeenschappelijke doelen te vormen waarbij taal- en vakdoelen aan elkaar worden gekoppeld.
3. leerlingen voorafgaand aan de overstap naar het regulier onderwijs al te laten kennismaken met reguliere methoden.
4. authentiek lesmateriaal toegankelijk te maken voor NT2-leerlingen in samenwerking met de vakdocent en/of praktijkbegeleider.
5. docenten in het reguliere onderwijs tips te geven voor het koppelen van de taalontwikkeling aan de vakinhouden.

ISK Competentie 8 Educatief partner

De docent onderhoudt het contact met ouders en andere instellingen die betrokken zijn bij de leerling. De docent laat dit zien door...

1. bekend te zijn met de leefwereld van ouders of verzorgers en met de culturele diversiteit van de leerlingen en te weten hoe hij daar rekening mee moet houden.
2. op een open en constructieve manier contacten met ouders, verzorgers of andere belanghebbenden te onderhouden.
3. ouders te stimuleren om hun rol als opvoeder te nemen (educatief thuismilieu).

Specifiek voor mentoren geldt dat zij laten zien...

1. bekend te zijn met elementaire zaken zoals asielaanvraag, eerste opvang, procedures etc.
2. mensen en instellingen buiten de school aan te spreken die met de leerlingen/deelnemers te maken hebben en ook zelf voor die mensen en instellingen aanspreekbaar te zijn.

Competenties BVNT2

BVNT2 Competentie A.1 De competente taalgebruiker

De NT2-docent laat zien een competente gebruiker van het Nederlands te zijn en de docent is in staat zijn taalgebruik aan te passen aan de behoeften van leerlingen op verschillend niveau.

BVNT2 Competentie A.2 Taalbeschouwer

De NT2-docent laat zien dat hij op de hoogte is van regels van taalgebruik en taalstructuur en dat hij deze op adequate wijze weet te hanteren. Om te kunnen voldoen aan deze eis demonstreert hij...

1. kennis van taalhandelingen en pragmatische aspecten.
2. op de hoogte te zijn van de structuurkenmerken van het Nederlands zoals beschreven in (recente) grammatica's van het Nederlands voor gebruik in het onderwijs aan niet-Nederlandstaligen.
3. op basis van criteria als nut, frequentie en haalbaarheid keuzes hieruit te kunnen maken voor leerders met verschillende achtergrond en op verschillend niveau.
4. mondelinge en schriftelijke producten van leerders te kunnen analyseren en op basis daarvan in staat te zijn adequaat feedback te geven en prioriteiten te stellen.
5. Nederlandstalige authentieke doelteksten waarmee leerders in aanraking (zullen) komen te kunnen analyseren en onderscheid te kunnen maken tussen voor de doelgroep relevante en minder relevante aspecten.
6. zijn/haar handelen in deze zaken te kunnen verantwoorden.

BVNT2 Competentie A.3 Vaststeller van de beginsituatie

De docent NT2 stelt zich op de hoogte van de beginsituatie van de individuele leerlingen in zijn groep en is in staat zijn onderwijsplanning hierop af te stemmen.

1. De docent is in staat om een doelgroep analyse en educatief ontwerp te maken, daartoe zet de NT2-docent zich in om gegevens te achterhalen o.a. betreffende etnische en culturele achtergrond, thuissituatie, vooropleiding, perspectieven, ambities, behoeften en doelsituatie, (taal)leergedrag, taalvaardigheid Nederlands en ervaring met leren van andere talen.
2. De docent laat zien dat hij de consequenties voor zijn didactisch handelen beseft door adequate besluiten te nemen inzake groeperingsvormen, geschiktheid van lesmateriaal en mogelijke aanpassingen, interne differentiatie, eventuele verwijzing van cursisten naar andere groepen/instellingen.

BVNT2 Competentie A.4 Begeleider van het leerproces

De NT2-docent heeft voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van vakinhoud en didactiek om een krachtige leeromgeving tot stand te brengen. De docent moet beschikken over kennis betreffende...

1. opvattingen over leren en de wijze waarop deze principes gerealiseerd worden in leergangen of ander lesmateriaal.
2. opvattingen over taal en de wijze waarop deze tot uiting komen in lesmateriaal.
3. gangbare opvattingen over het verloop van taalverwervingsprocessen.

BVNT2 Competentie A.4 Begeleider van het leerproces

4. mogelijke trajecten in en buiten de eigen instelling.
5. bestaande materialen en technieken (waaronder ICT) en criteria om deze te beoordelen.
6. diverse werkvormen voor afzonderlijke en geïntegreerde vaardigheden, inclusief buitenschoolse opdrachten en taalstages.
7. werkvormen gericht op het stimuleren van zelfwerkzaamheid.
8. differentiatiemogelijkheden.
9. bestaande niveaubeschrijvingen en doelen voor geïntegreerde en onderscheiden vaardigheden.
10. specifieke problemen die zich kunnen voordoen bij de verwerving van afzonderlijke vaardigheden en de wijze waarop deze aangepakt kunnen worden.
11. feedbackstrategieën.
12. factoren die het onderwijsleerproces kunnen belemmeren of bevorderen.

Op basis van deze kennis en die over zijn leerlingen kan de NT2-docent...

13. functionele korte en lange termijndoelen formuleren, deze nastreven in zijn didactisch handelen en inzichtelijk maken voor de leerlingen en daarbij rekening houden met noodzakelijke deelvaardigheden.
14. bij deze doelen lesmateriaal selecteren en in geval dit materiaal een leergang is, indien noodzakelijk aanvullend materiaal selecteren en ordenen.
15. op adequate wijze werkvormen en groeperingsvormen selecteren en toepassen.
16. op verantwoorde wijze gebruik maken van audiovisuele en interactieve media.
17. een onderwijsleersituatie creëren waarin sprake is van een gevarieerd mondeling en schriftelijk taalaanbod gericht op volwaardige communicatie en met oog voor betekenisonderhandeling.
18. een klimaat creëren waarin taalproductie en interactie gestimuleerd worden.
19. de uitbreiding van taalvaardigheid buiten de onderwijscontext stimuleren.
20. adequate en constructieve feedback geven.
21. rekening houden met de capaciteiten van individuen door op adequate wijze gebruik te maken van differentiatietechnieken.
22. zijn instructieactiviteiten en instructietijd effectief managen.

BVNT2 Competentie A.5 Evaluator

De NT2-docent erkent het belang van evaluatie in het onderwijsleerproces, is in staat op verantwoorde wijze gegevens te verzamelen over het leergedrag en de talige ontwikkeling van leerlingen, deze op juiste wijze te interpreteren en op basis daarvan besluiten te nemen aangaande planning op de korte en/of lange termijn. De docent is op de hoogte van...

1. de functie van verschillende vormen van evaluatie zoals vorderingen meten, niveau vaststellen, diagnosticeren of examens, en de consequenties daarvan voor de aard van het evaluatie-instrument.
2. gestandaardiseerd, curriculumonafhankelijk toetsmateriaal en de voordelen en beperkingen daarvan.
3. curriculumafhankelijke evaluatie en de wijze waarop deze ontworpen kan worden.
4. andere assessmentprocedures zoals het bijhouden van een taalportfolio en de wijze waarop gesimuleerde of directe taken ontworpen kunnen worden.

BVNT2 Competentie A.5 Evaluator

5. de wijze waarop scores op bestaande toetsen geïnterpreteerd dienen te worden.
6. adequate en eenduidig interpreteerbare beoordelingscriteria.
7. de rol van zelfbeoordeling in het onderwijsleerproces en de wijze waarop men daarmee omgaat.

De docent laat dit zien door...

8. het gebruik van gevarieerde en voor het doel geschikte toetsen en assessmentprocedures.
9. de leerlingen systematisch te volgen en de bevindingen vast te leggen bijvoorbeeld in een leerlingendossier.
10. de verkregen gegevens te vertalen in onderwijsinrichting en/of didactisch/remediërend handelen.
11. de individuele leerlingen te voorzien van informatieve feedback.
12. adequaat te communiceren met derden over de voortgang van de leerling.
13. het reflecteren van leerlingen op hun leergedrag en taalvaardigheidsontwikkeling te stimuleren door zelfreflectie en hen in staat te stellen op grond daarvan zelf prioriteiten te stellen.

BVNT2 Competentie B.1 Pedagogische competentie

De NT2-docent geeft op een bezielende manier leiding, scheidt een vriendelijke coöperatieve sfeer en zorgt voor een open communicatieve leeromgeving. Hij scheidt een veilig klimaat in de klas en bevordert de emancipatie van de leerlingen. De docent is op een praktisch niveau op de hoogte van...

1. interculturele communicatie.
2. groepsdynamica.
3. mogelijke gevolgen van traumatische ervaringen.
4. de mogelijkheden en ambities van de leerlingen en de trajecten die daartoe leiden.
5. is zich bewust van de implicaties van deze zaken voor eigen handelen.

De docent laat dit zien door...

6. goed contact met de leerlingen.
7. goede samenwerking met de leerlingen en zorgen voor onderlinge samenwerking.
8. een goed evenwicht tussen sturing en het geven van eigen verantwoordelijkheid.
9. een veilig klimaat in de klas.
10. het tonen van respect, een open houding ten aanzien van cultuurverschillen en reflectie op aspecten van de eigen cultuur.
11. adequaat omgaan met sociale, juridische, psychologische probleemsituaties.
12. zicht houden op zijn/haar taak binnen het grotere traject.
13. bevorderen van autonoom gedrag en motiveren tot leren.

BVNT2 Competentie B.2 Organisatorische competentie

De NT2-docent zorgt voor een overzichtelijke, ordelijke, taakgerichte en stimulerende sfeer en is systematisch in het bijhouden en ordenen van gegevens. De docent is op praktisch niveau bekend met...

1. relevante aspecten van klassenmanagement.

BVNT2 Competentie B.2 Organisatorische competentie

2. organisatorische aspecten van verschillende soorten leeromgevingen in en buiten de school.
3. het kwaliteitszorgsysteem van de instelling.

De docent laat dit zien door...

4. op een consequente manier concrete, functionele en door de leerlingen gedragen procedures en afspraken te hanteren.
5. een planning aan te houden die bij de leerlingen bekend is.
6. adequaat om te gaan met de tijd.
7. te zorgen voor duidelijke instructies en doelen.
8. het systematisch bijhouden van leerlingendossiers.
9. te voldoen aan de afgesproken procedures voor kwaliteitszorg.

BVNT2 Competentie B.3 Competent in het samenwerken met collega's

De NT2-docent is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met collega's en heeft voldoende kennis en vaardigheden om een professionele bijdrage te leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op de school, aan goede werkverhoudingen en een goede schoolorganisatie. De docent is op een praktisch niveau op de hoogte van...

1. methodieken voor samenwerking en intervisie.
2. geëigende overlegstructuren en bevoegdheden.
3. instrumenten voor taalbeleid.

De docent laat dit zien door...

4. informatie die voor de voortgang van het werk van belang is te delen met collega's en/of duale partners en gebruik te maken van informatie die hij van hen krijgt.
5. een constructieve bijdrage te leveren aan verschillende vormen van overleg.
6. collegiale consultatie en intervisie te geven en ontvangen.
7. open te staan voor constructieve feedback op eigen functioneren.
8. bereidheid te tonen om additionele taken op zich te nemen.

BVNT2 Competentie B.4 Competent in reflectie en ontwikkeling

De NT2-docent denkt regelmatig na over zijn beroepsopvattingen en zijn professionele bekwaamheid. Hij streeft ernaar zijn beroepsuitoefening bij de tijd te houden en te verbeteren. De docent is bekend met...

1. vaktijdschriften en de voor hem relevante inhoud daarvan.
2. de onderwijspraktijk in andere onderwijsorganisaties en actuele ontwikkelingen op het gebied van inhouden, werkwijze en organisatievormen.
3. actuele ontwikkelingen in maatschappij en bedrijfsleven die relevant zijn voor het onderwijs.

De docent laat dit zien door...

4. planmatig te werken aan de ontwikkeling van zijn bekwaamheid op basis van een goede analyse van zijn competenties.
5. het bijhouden van vakliteratuur.

6. het bezoeken van studiedagen, conferenties of cursussen.
7. het openstaan voor informatie van cursisten, en collega's en collegiale hulp in de vorm van bijvoorbeeld intervisie of supervisie.

BVNT2 Competentie B.5 Competent in het samenwerken met de omgeving

De NT2-docent levert in het belang van zijn leerlingen en de school zijn bijdrage aan een goede samenwerking met mensen en instellingen in de context van de school. De docent is bekend met...

1. de leefwereld van de leerlingen en die van de ouders of verzorgers.
2. samenwerkingsverbanden tussen onderwijs en bedrijfsleven of maatschappelijke instellingen en weet hoe hij ervoor kan zorgen dat het binnen- en buitenschoolse leren en de interne en externe begeleiding van zijn leerlingen goed op elkaar afgestemd zijn.

De docent laat dit zien door...

3. op een professionele manier informatie aan belanghebbenden te verschaffen en gebruik te maken van via hen verkregen informatie.
4. op een constructieve manier deel te nemen aan overleg.
5. op een doelgerichte wijze buitenschoolse ondersteuners en vrijwilligers te begeleiden.
6. zijn professionele opvattingen en werkwijzen aan hen te verantwoorden en zo nodig aan te passen.

BVNT2 Competentie C.1 Alfabetisering

De alfabetiseringsdocent beschikt over de eigenschappen zoals beschreven in het basisprofiel, is daarenboven bekwaam in de omgang met zeer laagopgeleide leerlingen en beheerst de didactiek van het aanvankelijk lees- en schrijfonderwijs. De docent is op de hoogte van...

1. de problemen die ongeletterden ervaren zowel in als buiten het onderwijs.
2. het verschil tussen analfabetisme en het beheersen van een ander schrift en de implicaties daarvan voor het onderwijs.
3. vakliteratuur over alfabetisering.

De docent laat dit zien door...

4. duidelijk onderscheid te maken tussen mondelinge en schriftelijke taalverwerving, oog te hebben voor de verschillende niveaus van mondeling taalgebruik van leerlingen en daarnaar te handelen door adequaat te differentiëren.
5. adequaat om te gaan met het feit dat cursisten nauwelijks of geen ervaring hebben met elementaire studievaardigheden en schoolse conventies.
6. zicht te hebben op de (ook niet onderwijsgebonden) capaciteiten van de leerlingen en te adviseren over hun mogelijkheden voor stages in bedrijfsleven of maatschappelijke instellingen.

Verantwoording

De *Concrete uitwerking competentieprofiel ISK NT2-docent* is tot stand gekomen door de competenties uit het profiel van de BVNT2 en de concept-ISK-specifieke competenties in een enquête voor te leggen aan ervaringsdeskundigen in de ISK. In de periode van deze veldraadpleging door het ITTA was ook de ISK-werkgroep van de BVNT2 met een eigen consultatieronde voor een ISK-docentenprofiel bezig. De BVNT2 en het ITTA hebben vervolgens gekeken op welke wijze hun beider opbrengsten bij elkaar aansluiten én waar zij elkaar kunnen versterken. Het resultaat is dat er verschillende instrumenten beschikbaar zijn die goed bij elkaar aansluiten en die ieder een eigen doel hebben.

De onderliggende vraag bij het maken van dit profiel is welke competenties ISK-docenten nodig hebben. Veel werk op dit terrein is reeds gedaan door de BVNT2. Specifiek voor de ISK biedt de literatuur weinig houvast: zowel in Nederland als in het buitenland is er weinig gepubliceerd over docentcompetenties in het onderwijs aan jonge nieuwkomers. Om die reden is besloten tot het houden van een enquête.

De enquête is uitgezet via LOWAN onder ISK-docenten, teamleiders, vakdocenten, coördinatoren en beleidsmedewerkers om een zo inclusief mogelijk beeld te krijgen. De enquête is ingevuld door 82 ISK-actoren, afkomstig van ruim vijftig verschillende ISK's. De meerderheid van de respondenten heeft ten minste vier jaar leservaring binnen een ISK (69,1%) en heeft een pabo-achtergrond (64,2%).

Respondenten werd allereerst gevraagd het belang van elf BVNT2-competenties aan te geven door de bijbehorende indicatoren op een vierpuntschaal te waarderen. Vervolgens werden de door het ITTA opgestelde concept-ISK-specifieke competenties voorgelegd aan de respondenten. Elke competentie was uitgewerkt met indicatoren van gedrag van de ISK-docent. De respondenten waardeerden ook deze indicatoren op een vierpuntschaal en per competentie was er ruimte voor aanvullende opmerkingen.

Uit de resultaten bleek dat het gros van de respondenten de elf voorgelegde BVNT2-competenties belangrijk tot zeer belangrijk vindt. De competenties van de BVNT2 blijven daarmee staan, ook voor ISK-docenten.

Ook de ISK-specifieke competenties en uitspraken werden overwegend als 'belangrijk' of 'zeer belangrijk' aangemerkt. Extra aanvullingen van de respondenten zijn geanalyseerd op relevantie en vervolgens al dan niet opgenomen in het competentieprofiel. Soms hadden deze aanvullingen betrekking op een andere verwoording. Zo stond er oorspronkelijk verwoord 'De docent kent de doelgroep voor nieuwkomersonderwijs in de ISK', waarbij werd opgemerkt dat dit te stellig is omdat dan alleen NT2-docenten die onbezoldigd stage hebben gelopen in een ISK zouden voldoen aan de eisen van de professionele ISK NT2-docent. Ook deden respondenten suggesties voor aanvullingen op het concept, zoals het aangaan van het gesprek over Nederlandse normen en waarden. Van de suggesties voor verfijningen en aanvullingen door de respondenten is dankbaar gebruik gemaakt om tot een tweede conceptprofiel te komen.

Het tweede concept is voorts nog intensief besproken met een aantal beleidsmedewerkers en teamleiders van ISK's en op basis van de feedback bewerkt tot de huidige vorm en inhoud.